

Faktablad om diabetes

Diabetes eller diabetes mellitus, är egentligen inte en utan flera olika sjukdomar med det gemensamma kännetecknet att blodsockret är för högt. Diabetes är en allvarlig, livslång ämnesomsättningssjukdom, det vill säga en störning i kroppens omhändertagande av framför allt det socker (glukos) vi får i oss när vi äter. Orsaken till detta är att kroppen inte förmår producera tillräcklig mängd av det livsnödvändiga hormonet insulin. För att cellerna ska kunna ta upp glukos måste det finnas insulin.

Insulin är ett hormon som bildas i bukspottkörteln. När vi äter bildar bukspottkörteln lagom mycket insulin för att det socker som finns i blodet ska kunna tas upp av cellerna. Hos personer med diabetes producerar bukspottkörteln för lite insulin eller inget alls, eller också svarar cellerna inte tillräckligt på det insulin som bildas. Det leder till att socker ansamlas i blodet och går över i urinen och lämnar kroppen.¹ Det höga blodsockret kan skada blodkärlen och därmed olika organ i kroppen.

I dag räknar man med att det finns minst 350 000 människor, cirka 4 procent av befolkningen, i Sverige som lider av sjukdomen vilket gör den till en av våra folksjukdomar.² 10-15 procent av patienterna har typ 1-diabetes, resten har typ 2-diabetes. Enligt svensk och internationell expertis finns det dessutom ett stort mörkertal – ett stort antal människor antas leva med odiagnostiserad diabetes eller förstadier till sjukdomen. Minst 50 procent av dem som har diabetes vet inte om att de har sjukdomen.³

Förstadiet till typ 2-diabetes kallas pre-diabetes. Det innebär att en persons blodsockernivå är förhöjd, men inte så mycket att man kan ställa diagnosen typ 2-diabetes. Det är känt att prediabetiker som utvecklar diabetes har flera riskfaktorer för hjärt/kärlsjukdom jämfört med de som inte utvecklar diabetes. Det är dock inte känt om dessa riskfaktorer i prediabetes-stadiet framför allt beror på insulinresistens, minskad insulinfrisättning eller båda två.⁴

¹Diabetes Overview. National Diabetes Information Clearinghouse–National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases, National Institutes of Health, Available at: <http://diabetes.niddk.nih.gov/dm/pubs/overview/index.htm/>. Hämtat den 4 maj 2009.

²www.diabetes.se

³Facts and figures–Did You Know? International Diabetes Federation, Available at: <http://www.idf.org/home/index.cfm?unode=3B96906B-C026-2FD3-87B73F80BC22682A>. Hämtat den 4 maj 2008.

⁴Efendic S et al. Orsaker till typ 2-diabetes. I: Diabetes, eds. Agardh C-D et al. Almqvist och Wiksell 1992. S. 75-84